

**ЗАТВЕРДЖЕНО**

Наказ Вищого навчального закладу  
Укоопспілки «Полтавський університет  
економіки і торгівлі»  
08 липня 2015 року № 152-Н

**Форма № П-2.04**

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ  
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

**ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ, УПРАВЛІННЯ ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ  
ТЕХНОЛОГІЙ**

**Кафедра управління персоналом і економіки праці**

**ЗАТВЕРДЖУЮ**  
Перший проректор

\_\_\_\_\_ проф. Рогоза М.Є.

« \_\_\_\_\_ » \_\_\_\_\_ 2015 р.

**РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА**

**З ДИСЦИПЛІНИ**

**"КОНФЛІКТОЛОГІЯ"**

**для студентів напрямку підготовки  
6.030401 "Правознавство"**

**Полтава 2015**

Робоча навчальна програма «Конфліктологія» для студентів напряму підготовки 6.030401 "Правознавство" на 2 семестр 2015-2016 навчального року.

Укладач Боровиков О.В. к.е.н., доцент кафедри управління персоналом і економіки праці ПУЕТ

Робоча навчальна програма обговорена і схвалена на засіданні кафедри управління персоналом і економіки праці  
"22" грудня 2015 р,  
протокол № 4  
Зав. кафедри \_\_\_\_\_  
(підпис) проф. Костишина Т.А.

СХВАЛЕНО

Голова науково-методичної групи з  
напряму підготовки  
6.030401 "Правознавство"  
протокол № 2  
від « 24 » грудня 2015 р.

проф. Лаврик Г.В.

---

ПОГОДЖЕНО

Методист 1 категорії науково-навчального  
центру

\_\_\_\_\_ В.М. Забара

« \_\_\_ » \_\_\_\_\_ 20\_\_ р.

## Зміст

**Стор.**

Вступ	4
Розділ 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни	6
Розділ 2. Робочий графік навчальної дисципліни на семестр	7
Розділ 3. Тематичний план навчальної дисципліни з розподілом навчального часу за видами навчальних занять	8
Розділ 4. Технологічна карта тематичного плану навчальної дисципліни	11
Розділ 5. Самостійна робота студентів	24
Розділ 6. Методики активізації процесу навчання	27
Розділ 7. Система поточного та підсумкового контролю знань студентів	28
Розділ 8. Програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу	30
Розділ 9. Інформаційно-методичне забезпечення.	31

## 1. ВСТУП

**Мета вивчення дисципліни “Конфліктологія”** — формування у студентів цілісної системи знань про природу конфліктів, причини їх виникнення, способи управління конфліктними ситуаціями й методах подолання конфліктів.

**Теоретичною і методологічною основою дисципліни** є праці вітчизняних і зарубіжних спеціалістів в області маркетингу, менеджменту, соціології, психології, конфліктології, соціоніки.

**Завдання вивчення дисципліни “Конфліктологія”** – теоретична і практична підготовка майбутніх спеціалістів з питань:

- розуміння конфліктної ситуації і конфлікту;
- природа конфлікту на підприємстві;
- управління конфліктною ситуацією;
- аналізу конфліктів і вироблення методів їх подолання;
- організаційних змін внутрішньої структури підприємства;
- профілактики міжособових конфліктів на основі інтертипних відносин соціоніки.

**У результаті вивчення дисципліни студент повинен знати:**

- розвиток засад конфліктології за всю історію людства;
- закономірності, функції, принципи та методи конфліктології;
- зміст елементів, що складають конфлікт;
- основи спілкування з „важкими” людьми;
- теорію, щодо профілактики конфліктів;
- теоретичні основи виникнення та профілактики стресів;
- принципи побудови безконфліктної структури персоналу підприємства.

**По завершенню вивчення дисципліни студент повинен вміти:**

- проводити діагностику конфлікту та конфліктної ситуації на підприємстві;
- вірно обирати стилі поведінки під час конфліктів;
- вірно застосовувати моделі адаптації до організаційних змін на підприємстві;
- розробляти картограму конфлікту;
- будувати ефективну структуру персоналу, щодо її згуртованості;
- застосовувати законодавчу базу, щодо подолання та профілактики конфліктів.

### **Структура навчального процесу з дисципліни “Конфліктологія”.**

Структурно-логічне місце дисципліни у загальній програмі підготовки бакалаврів - у складі вибіркових навчальних дисциплін циклу природничо-наукової та загально-економічної підготовки.

Основними формами вивчення дисципліни і проведення поточного і проміжного контролю є: лекції, семінарські заняття, науково-дослідна робота з аналізу конфліктних ситуацій, тестування, наукові семінари, реферативні читання, підготовка есе, тощо.

Студенти денної та заочної форм навчання вивчають теми Змістового модулю 1 “Загальна конфліктологія” та Змістового модулю 2 “Юридична конфліктологія”. Підсумковою формою перевірки знань з усього курсу є ПМК (залік). Для студентів заочної форми навчання передбачено виконання аудиторної контрольної роботи (тестування).

Програма передбачає проведення семінарських занять на ґрунті практичного матеріалу і аналізу конкретних ситуацій як з досвіду діяльності вітчизняних підприємств, так і провідних західних фірм.

**Методи та засоби активізації навчального процесу** – мультимедійні презентації в програмній платформі Пауер Пойнт, ділові ситуації, практичні завдання з вивчення конкретних прикладів соціальних конфліктів на сайтах підприємств та організації.

Вивчення дисципліни ґрунтується на знаннях із таких дисциплін, як «Історія та культура України», «Політекономія», «Макроекономіка», та має тісні зв'язки з іншими навчальними дисциплінами «Соціологія», «Психологія», «Ораторське мистецтво», та ін.

Робоча навчальна програма з дисципліни „Конфліктологія” розроблена на основі навчальної програми „Конфліктологія”, що затверджена на засіданні кафедри управління персоналом і економіки праці 30 червня 2015 р., протокол № 10, та схвалена Вченою радою ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» 24 вересня 2015 р Протокол № 9.

## Розділ 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни

Таблиця 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни «Конфліктологія»

<b>Характеристика навчальної дисципліни</b>
1. Кількість кредитів за ECTS 3.
2. Кількість модулів: денна - 2, заочна – 2.
3. Вибіркова у відповідності до навчального плану
4. Курс: денна – 4, заочна - 5
5. Семестр: денна - 8, заочна – 5,6
6. Денна форма навчання, годин: – загальна кількість: 8 семестр- 108, - лекції:18. - семінарські заняття: - 30 - індивідуально-консультативна робота - 14 - самостійна робота: - 46 - вид підсумкового контролю - ПМК (залік) - кількість годин на тиждень:- 3.
7. Заочна форма навчання, годин: 108 - загальна кількість: 5 семестр – 2, 6 семестр - 106. - лекції: 5 семестр - 2 , 6 семестр - 4 -семінарські заняття: 5 семестр -, 6 семестр - 6 - самостійна робота: 5 семестр -, 6 семестр -96 - вид підсумкового контролю: ПМК (залік), : 6 семестр .



Розділ 3. Тематичний план навчальної дисципліни з розподілом навчального часу за видами навчальних занять

Таблиця 3.1. Тематичний план навчальної дисципліни «Конфліктологія» для студентів денної форми навчання

№ з/п	Назва модуля, теми	Кількість годин за видами занять				
		аудиторні		позааудиторні		разом
		лекції	семінарські	Індивідуально-консультативна робота	самостійна робота	
<b>Змістовий модуль 1. Загальна конфліктологія (1 кредит)</b>						
1	Поняття конфліктної ситуації і конфлікту. Природа конфлікту на підприємстві	2	2	2	3	9
2	Аналіз конфліктів і вироблення методів їх подолання	2	2	2	3	9
3	Управління конфліктною ситуацією	2	2	2	3	9
4	Профілактика міжособових конфліктів на основі інтертипних відносин соціоніки	2	2	2	3	9
<b>Усього за модулем 1</b>		<b>8</b>	<b>8</b>	<b>8</b>	<b>12</b>	<b>36</b>



Продовження таблиці 3.1. Тематичний план навчальної дисципліни „ Конфліктологія ” для студентів денної форми навчання

<b>Змістовий модуль 2. Юридична конфліктологія (2 кредити)</b>						
5	Методологічні засади юридичної конфліктології	2	2	2	7	15
6	Галузеві особливості юридичної конфліктології	-	2	-	-	-
7	Поняття й аналітика юридичного конфлікту	2	2		7	11
8	Види юридичних конфліктів	2	4	2	7	15
9	Розв'язання та запобігання юридичним конфліктам	2	2	2	7	17
10	Практика розв'язання та запобігання юридичним конфліктам	-	2	-	-	-
11	Практика розв'язання та запобігання кримінальних та сімейних конфліктів	-	2	-	-	-
12	Вирішення соціально-трудова конфліктів	2	2	-	6	14
13	Переговори та посередництво	-	2	-	-	-
14	Соціальне партнерство	-	2	-	-	-
<b>Усього за модулем 2</b>		<b>10</b>	<b>22</b>	<b>6</b>	<b>34</b>	<b>72</b>
<b>Разом</b>		<b>18</b>	<b>30</b>	<b>14</b>	<b>46</b>	<b>108</b>

Таблиця 3.2. Тематичний план навчальної дисципліни «Конфліктологія» для студентів заочно-дистанційної форми навчання

№ з/п	Назва модуля, теми	Кількість годин за видами занять				разом
		аудиторні		позааудиторні		
		лекції	семінарські	Індивідуально-консультативна робота	самостійна робота	
<b>Змістовий модуль 1. Загальна конфліктологія (1 кредит)</b>						
1	Поняття конфліктної ситуації і конфлікту. Природа конфлікту на підприємстві	2	2	-	7	11
2	Аналіз конфліктів і вироблення методів їх подолання	-	-	-	7	7
3	Управління конфліктною ситуацією	-	-	-	7	7
4	Профілактика міжособових конфліктів на основі інтертипних відносин соціоніки	-	-	-	7	7
<b>Усього за модулем 1</b>		<b>2</b>	<b>2</b>	<b>-</b>	<b>28</b>	<b>32</b>

Продовження таблиці 3.2.

<b>Змістовий модуль 2. Юридична конфліктологія (2 кредити)</b>						
5	Методологічні засади юридичної конфліктології	2	2	-	7	11
6	Галузеві особливості юридичної конфліктології	-	-	-	7	7
7	Поняття й аналітика юридичного конфлікту	-	-	-	7	7
8	Види юридичних конфліктів	-	-	-	7	7
9	Розв'язання та запобігання юридичним конфліктам	-	-	-	7	7
10	Практика розв'язання та запобігання юридичним конфліктам	-	-	-	7	7
11	Практика розв'язання та запобігання кримінальних та сімейних конфліктів	-	-	-	7	7
12	Вирішення соціально-трудоових конфліктів	2	2	-	7	11
13	Переговори та посередництво	-	-	-	6	6
14	Соціальне партнерство	-	-	-	6	6
<b>Усього за модулем 2</b>		<b>4</b>	<b>6</b>	<b>-</b>	<b>68</b>	<b>78</b>
<b>Разом</b>		<b>6</b>	<b>6</b>	<b>-</b>	<b>96</b>	<b>108</b>

Розділ 4. Технологічна карта тематичного плану навчальної дисципліни  
Таблиця 4.1 Технологічна карта тематичного плану навчальної дисципліни «Конфліктологія»,  
яка викладається для студентів денної форми навчання

Назва лекцій	обсяг	Назва семінарського заняття	обсяг	Література
1	2	3	4	5
<b>Змістовий модуль 1. Загальна конфліктологія</b>				
<b>Тема 1. Поняття конфліктної ситуації і конфлікту(Лекція1)</b> 1. Предмет і зміст курсу “Конфліктологія”. 2. Загальні поняття конфліктної ситуації і конфлікту. Класифікація видів конфліктів за різними ознаками. 3. Причини та умови виникнення конфліктів. 4. Характеристика типів конфліктів в трудовому колективі.	2	<b>Заняття 1.Поняття конфліктної ситуації і конфлікту</b> 1. Предмет і зміст курсу “Конфліктологія”. 2. Загальні поняття конфліктної ситуації і конфлікту. Класифікація видів конфліктів за різними ознаками. 3. Причини та умови виникнення конфліктів. 4. Природа конфлікту на підприємстві. 5. Характеристика типів конфліктів в трудовому колективі. 6. Модель процесу конфлікту.	2	1,4,5,6,7, 8,9,13,14, 18,19

## Продовження таблиці 4.1

1	2	3	4	5
<p><b>Тема 2. Аналіз конфліктів і вироблення методів їх подолання (Лекція 2).</b></p> <p>1.Виявлення причин конфлікту і його елементів.</p> <p>2.Вироблення рішень шляхом проведення переговорів. Вміння слухати і виражати свої інтереси, враження і почуття.</p> <p>3.Стиль поведінки в конкретній конфліктній ситуації: (конкуренція, ухилення, співпраця, компроміс).</p> <p>4.Модель оволодіння конфліктною ситуацією.</p> <p>5.Спілкування з “важкими” людьми. Захист від важких у спілкуванні людей.</p>	2	<p><b>Заняття 1.Поняття конфліктної ситуації і конфлікту</b></p> <p>1.Виявлення причин конфлікту і його елементів.</p> <p>2.Вироблення рішень шляхом проведення переговорів. Вміння слухати і виражати свої інтереси, враження і почуття.</p> <p>3.Стиль поведінки в конкретній конфліктній ситуації: (конкуренція, ухилення, співпраця, компроміс).</p> <p><b>4.Модель оволодіння конфліктною ситуацією.</b></p> <p><b>5.Спілкування з “важкими” людьми. Захист від важких у спілкуванні людей.</b></p> <p>6.Природа стресу та його причини. Організаційні та особові фактори стресу. Шляхи зниження рівня стресу в трудових колективах.</p> <p>1.</p>	2	1,4,5,6,7, 8,9,13,14, 18,19

## Продовження таблиці 4.1

1	2	3	4	5
<p><b>Тема 3.Управління конфліктною ситуацією (Лекція 3)</b></p> <p>1. Методи управління конфліктною ситуацією: структурні методи розв'язання конфлікту.</p> <p>2. Міжособові стилі (методи) розв'язання конфліктів: ухилення, згладжування, примушення, компроміс, вирішення проблеми.</p> <p>3. Соціально-психологічний клімат в трудовому колективі.</p> <p>4. Згуртованість членів трудового колективу. Стадії згуртування трудового колективу.</p> <p>5.Управління соціально-психологічним кліматом колективу.</p>	2	<p><b>Заняття 3.Управління конфліктною ситуацією</b></p> <p>1. Методи управління конфліктною ситуацією: структурні методи розв'язання конфлікту.</p> <p>2. Міжособові стилі (методи) розв'язання конфліктів: ухилення, згладжування, примушення, компроміс, вирішення проблеми.</p> <p>3. Соціально-психологічний клімат в трудовому колективі.</p> <p>4. Згуртованість членів трудового колективу. Стадії згуртування трудового колективу.</p> <p>5. Управління соціально-психологічним кліматом колективу.</p>	2	1,4,5,6,7, 8,9,13,14, 18,19

## Продовження таблиці 4.1

1	2	3	4	5
<p><b>Тема 4. Профілактика міжособових конфліктів на основі інтертипних відносин соціоніки (Лекція 4)</b></p> <p>1. Соціоніка як наука, поняття. Структура психіки людини за З. Фрейдом. Структура особи за К.Т. Юнгом.</p> <p>2. Структура особи за Аушрою Аугустінавічуте. Ментальний та вітальний рівні. Базисні ознаки особи: раціональність-ірраціональність, екстраверсія - інтраверсія; сенсорика - інтуїція, логіка - етика.</p> <p>3. Соціотип - поняття. Структура соціотипу: Профілактика конфліктів на основі розстановки кадрів за найменш конфліктними парами.</p> <p>4. Професійна функціональна орієнтація на основі соціотипів. Розстановка кадрів на основі соціальної значимості соціотипів.</p>	2	<p><b>Заняття 4. Профілактика міжособових конфліктів на основі інтертипних відносин соціоніки</b></p> <p>1. Соціоніка як наука, поняття. Структура психіки людини за З. Фрейдом. Структура особи за К.Т. Юнгом.</p> <p>2. Структура особи за Аушрою Аугустінавічуте. Ментальний та вітальний рівні. Базисні ознаки особи: раціональність-ірраціональність, екстраверсія - інтраверсія; сенсорика - інтуїція, логіка - етика.</p> <p>3. Соціотип - поняття. Структура соціотипу: Профілактика конфліктів на основі розстановки кадрів за найменш конфліктними парами.</p>	2	1,4,5,6,7, 8,9,13,14, 18,19

1	2	3	4	5
<b>Змістовий модуль 2. Юридична конфліктологія</b>				
<p><b>Тема 5. Методологічні засади юридичної конфліктології (Лекція 5)</b></p> <p>1. Ранні та загальнонаукові погляди на конфлікти  2. Філософсько_соціологічні погляди на конфлікти  3. Психологічні концепції конфлікту</p>	2	<p><b>Заняття 5. Методологічні засади юридичної конфліктології</b></p> <p>1. Ранні та загальнонаукові погляди на конфлікти  2. Філософсько_соціологічні погляди на конфлікти  3. Психологічні концепції конфлікту</p>	2	<p>1,4,5,6,7,8,9,13,14,18,19</p>
<p><b>Тема 6. Галузеві особливості юридичної конфліктології</b></p> <p>1.Розвиток конфліктології на пострадянському просторі і в Україні  2 Конфліктологія як наука та її галузь — юридична конфліктологія</p>	-	<p><b>Заняття 6. Галузеві особливості юридичної конфліктології</b></p> <p>1.Розвиток конфліктології на пострадянському просторі і в Україні  2. Конфліктологія як наука та її галузь — юридична конфліктологія</p>	2	



## Продовження таблиці 4.1

1	2	3	4	5
<b>Тема 7. Поняття й аналітика юридичного конфлікту (Лекція 6)</b> 1. Поняття юридичного конфлікту 2. Структура юридичного конфлікту 3. Динаміка юридичного конфлікту	2	<b>Заняття 7. Поняття й аналітика юридичного конфлікту</b> 1. Поняття юридичного конфлікту 2. Структура юридичного конфлікту 3. Динаміка юридичного конфлікту	2	6,7,10,1 3,14,17, 18,24,2 5,28,36, 37
<b>Тема 8. Види юридичних конфліктів (Лекція 7)</b> 1. Типологія юридичного конфлікту 2. Екологічні (еколого-правові конфлікти) 3. Міжнародні (міжнародно-правові) конфлікти 4. Конфлікти в державно-правовій сфері 5. Адміністративно-правові конфлікти	2	<b>Заняття 8. Види юридичних конфліктів</b> 1. Типологія юридичного конфлікту 2. Екологічні (еколого-правові конфлікти) 3. Міжнародні (міжнародно-правові) конфлікти 4. Конфлікти в державно-правовій сфері 5. Адміністративно-правові конфлікти	2	6,7,10,1 3,14,17, 18,24,2 5,28,36, 37
<b>Тема 8. Види юридичних конфліктів («Продовження»)</b> 1. Конфлікти в цивільно-правовій та господарсько-правовій сферах 2. Кримінальні та кримінально-процесуальні конфлікти 3. Соціально-трудова конфлікти 4. Сімейні конфлікти	-	<b>Заняття 9. Види юридичних конфліктів («Продовження»)</b> 1. Конфлікти в цивільно-правовій та господарсько-правовій сферах 2. Кримінальні та кримінально-процесуальні конфлікти 3. Соціально-трудова конфлікти 4. Сімейні конфлікти	2	6,7,10,1 3,14,17, 18,24,2 5,28,36, 37

## Продовження таблиці 4.1

1	2	3	4	5
<b>Тема 9. Розв'язання та запобігання юридичним конфліктам (Лекція 8)</b> 1. Проблема управління конфліктами 2. Способи розв'язання юридичних конфліктів	2	<b>Заняття 10. Розв'язання та запобігання юридичним конфліктам</b> 1. Проблема управління конфліктами 2. Способи розв'язання юридичних конфліктів	2	6,7,10,1 3,14,17, 18,24,2 5,28,36, 37
<b>Тема 10. Практика розв'язання та запобігання юридичним конфліктам</b> 1. Конституційні процедури та конституційне судочинство 2. Судовий розгляд цивільно-правових і господарських конфліктів	-	<b>Заняття 11. Практика розв'язання та запобігання юридичним конфліктам</b> 1. Конституційні процедури та конституційне судочинство 2. Судовий розгляд цивільно-правових і господарських конфліктів	2	6,7,10,1 3,14,17, 18,24,2 5,28,36, 37
<b>Тема 11. Практика розв'язання та запобігання кримінальних та сімейних конфліктів</b> 1. Розв'язання кримінально-правових конфліктів 2. Запобігання та розв'язання сімейних конфліктів	-	<b>Заняття 12. Практика розв'язання та запобігання кримінальних та сімейних конфліктів</b> 1. Розв'язання кримінально-правових конфліктів 2. Запобігання та розв'язання сімейних конфліктів	2	6,7,10,1 3,14,17, 18,24,2 5,28,36, 37

## Продовження таблиці 4.1

1	2	3	4	5
<p><b>Тема 12. Вирішення соціально-трудоових конфліктів (Лекція 9)</b></p> <p>1.Соціально-трудоовий конфлікт, його сутність і місце в системі соціальних суперечностей.</p> <p>2.Різновиди соціально-трудоових конфліктів, їх причини та функції.</p> <p>3.Страйки як надзвичайний засіб вирішення колективних трудоових суперечок, їхня суть, різновиди та проблеми врегулювання й вирішення.</p>	2	<p><b>Заняття 13. Вирішення соціально-трудоових конфліктів</b></p> <p>1.Соціально-трудоовий конфлікт, його сутність і місце в системі соціальних суперечностей.</p> <p>2.Різновиди соціально-трудоових конфліктів, їх причини та функції.</p> <p>3.Страйки як надзвичайний засіб вирішення колективних трудоових суперечок, їхня суть, різновиди та проблеми врегулювання й вирішення.</p>	2	6,7,10,13,14,17,18,24,25,28,36,37
<p><b>Тема 13. Переговори та посередництво</b></p> <p>1.Основні стратегії переговорів у вирішенні конфліктів соціально-трудоового характеру.</p> <p>2.Посередництво та головні умови досягнення успіху в переговорах.</p>	-	<p><b>Заняття 14. Переговори та посередництво</b></p> <p>1.Основні стратегії переговорів у вирішенні конфліктів соціально-трудоового характеру.</p> <p>2.Посередництво та головні умови досягнення успіху в переговорах.</p>	2	6,7,10,13,14,17,18,24,25,28,36,37

## Продовження таблиці 4.1

1	2	3	4	5
<p><b>Тема 14. Соціальне партнерство</b></p> <p>1. Соціальне партнерство – сутність та поняття.</p> <p>2.Соціальне партнерство: його примирна функція в досягненні злагоди в колективному трудовому спорі (конфлікті).</p> <p>3.Зміст Закону України «Про соціальне партнерство».</p>	-	<p><b>Заняття 15. Соціальне партнерство</b></p> <p>1. Соціальне партнерство – сутність та поняття.</p> <p>2.Соціальне партнерство: його примирна функція в досягненні злагоди в колективному трудовому спорі (конфлікті).</p> <p>3.Зміст Закону України «Про соціальне партнерство».</p>	2	6,7,10,13,14,17,18,24,25,28,36,37
<b>Всього</b>	<b>18</b>		<b>30</b>	

Таблиця 4.2. Технологічна карта тематичного плану навчальної дисципліни «Конфліктологія», яка викладається для студентів заочно-дистанційної форми навчання

Назва лекцій	обсяг	Назва семінарського заняття	обсяг	Література
1	2	3	4	5
<b>Змістовий модуль 1. Загальна конфліктологія</b>				
<p><b>Тема 1. Поняття конфліктної ситуації і конфлікту(Лекція1)</b></p> <p>4. Предмет і зміст курсу “Конфліктологія”.</p> <p>5. Загальні поняття конфліктної ситуації і конфлікту. Класифікація видів конфліктів за різними ознаками.</p> <p>6. Причини та умови виникнення конфліктів.</p> <p>4.Характеристика типів конфліктів в трудовому колективі.</p>	2	<p><b>Заняття 1.Поняття конфліктної ситуації і конфлікту</b></p> <p>6. Предмет і зміст курсу “Конфліктологія”.</p> <p>7. Загальні поняття конфліктної ситуації і конфлікту. Класифікація видів конфліктів за різними ознаками.</p> <p>8. Причини та умови виникнення конфліктів.</p> <p>9. Природа конфлікту на підприємстві.</p> <p>10. Характеристика типів конфліктів в трудовому колективі.</p> <p>6.Модель процесу конфлікту.</p>	2	1,4,5,6,7, 8,9,13,14, 18,19

1	2	3	4	5
<b>Змістовий модуль 2. Юридична конфліктологія</b>				
<b>Тема 5. Методологічні засади юридичної конфліктології (Лекція 2)</b>  1. Ранні та загальнонаукові погляди на конфлікти 2. Філософсько_соціологічні погляди на конфлікти 3. Психологічні концепції конфлікту	2	<b>Заняття 2. Методологічні засади юридичної конфліктології</b> 1. Ранні та загальнонаукові погляди на конфлікти 2. Філософсько_соціологічні погляди на конфлікти 3. Психологічні концепції конфлікту	2	1,4,5,6,7, 8,9,13,14, 18,19

Продовження таблиці 4.

1	2	3	4	5
<p><b>Тема 12. Вирішення соціально-трудоових конфліктів</b></p> <p>1.Соціально-трудоовий конфлікт, його сутність і місце в системі соціальних суперечностей.</p> <p>2.Різновиди соціально-трудоових конфліктів, їх причини та функції.</p> <p>3.Страйки як надзвичайний засіб вирішення колективних трудоових суперечок, їхня суть, різновиди та проблеми врегулювання й вирішення.</p>	-	<p><b>Заняття 3. Вирішення соціально-трудоових конфліктів</b></p> <p>1.Соціально-трудоовий конфлікт, його сутність і місце в системі соціальних суперечностей.</p> <p>2.Різновиди соціально-трудоових конфліктів, їх причини та функції.</p> <p>3.Страйки як надзвичайний засіб вирішення колективних трудоових суперечок, їхня суть, різновиди та проблеми врегулювання й вирішення.</p>	-	6,7,10,13,14,17,18,24,25,28,36,37
<b>Всього</b>	<b>6</b>		<b>6</b>	

## Розділ 5. Самостійна робота студентів

### Тематика рефератів

#### Модуль 1. Загальна конфліктологія

1. Предмет і зміст курсу “Конфліктологія”.
2. Значення курсу “Конфліктологія” для підготовки спеціалістів вищої кваліфікації.
3. Загальні поняття конфліктної ситуації і конфлікту. Огляд різних підходів до поняття конфлікту.
4. Класифікація видів конфліктів за різними ознаками.
5. Причини виникнення конфліктів.
6. Умови виникнення конфліктів
7. Класифікація трудових колективів.
8. Основні функції трудових колективів.
9. Соціальні групи в трудовому колективі.
10. Взаємодія особи і групи.
11. Характеристика типів конфліктів в трудовому колективі.
12. Внутрішньоособовий конфлікт.
13. Суїцид: поняття і профілактика.
14. Міжособовий конфлікт, конфлікт між особою і групою, міжгруповий конфлікт.
15. Методи управління конфліктною ситуацією.
16. Міжособові стилі (методи) розв’язання конфліктів: ухилення, згладжування, примушення, компроміс, вирішення проблеми.
17. Соціально-психологічний клімат в трудовому колективі.
18. Управління соціально-психологічним кліматом колективу.
19. Згуртованість членів трудового колективу.
20. Типи первинних трудових колективів за ступенями згуртованості.
21. Стадії згуртування трудового колективу.
22. Управління соціально-психологічним кліматом колективу.
23. Характеристика основних елементів конфлікту.
24. Знаходження рішень шляхом проведення переговорів.
25. Стиль поведінки в конкретній конфліктній ситуації: (конкуренція, ухилення, співпраця, компроміс).
26. Модель оволодіння конфліктною ситуацією.
27. Спілкування з “важкими” людьми. Захист від важких у спілкуванні людей.
28. Природа стресу та його причини.
29. Шляхи зниження рівня стресу в трудових колективах.
30. Модель оволодіння конфліктною ситуацією
31. Соціально-трудова конфлікт: сутність і місце в системі соціальних суперечностей. ..
32. Різновиди соціально-трудова конфліктів, їх причини та функції.



33. Законодавча база України щодо вирішення колективних та індивідуальних трудових спорів (конфліктів).
34. Основні стратегії переговорів у вирішенні конфліктів соціально-трудового характеру.
35. Посередництво та головні умови досягнення успіху в переговорах.
36. Страйки як надзвичайний засіб вирішення колективних трудових суперечок, їхня суть, різновиди та проблеми врегулювання й вирішення.
37. Соціальне партнерство: його примирна функція в досягненні злагоди в колективному трудовому спорі (конфлікті).
38. Організаційні зміни як причина конфліктів.
39. Модель процесу успішного управління організаційними змінами.
40. Участь персоналу в організаційних змінах.
41. Поняття соціоніки як науки.
42. Структура психіки людини за З. Фрейдом.
43. Структура особи за К.Т. Юнгом.
44. Структура особи за Аушре Аугустінавічуте.
45. Соціотип: поняття і структура.
46. Характеристика соціотипів.
47. Профілактика міжособових конфліктів на основі інтертипних відносин соціоніки.
48. Інтертипні відносини соціотипів та їх характеристика.
49. Профілактика конфліктів на основі розстановки кадрів за найменш конфліктними парами.
50. Квадри та їх характеристика. Поняття соціону.
51. Професійна функціональна орієнтація на основі соціотипів.
52. Розстановка кадрів на основі соціальної значимості соціотипів.
53. Конфліктні ситуації в сфері обслуговування.
54. Особливості організації праці і спілкування в сфері обслуговування.
55. Особиста пропозиція товарів та послуг; сутність та основні положення.
56. Конфлікти з клієнтами, причини виникнення і шляхи подолання.
57. Аутотренінг: поняття і методика виконання.
58. Профілактика конфліктів на основі аутотренінгу.
59. Конфліктність, пов'язана з матеріальною відповідальністю.
60. Шляхи подолання конфліктів, пов'язаних з матеріальною відповідальністю.

## **Модуль 2. Юридична конфліктологія**

61. Юридичний конфлікт: сутність та його природа.
62. Предмет та об'єкт юридичного конфлікту.
63. Типологія та класифікація юридичних конфліктів.
64. Характеристика учасників юридичного конфлікту.
65. Динаміка юридичного конфлікту. Розвиток конфліктної боротьби.
66. Шляхи завершення та вирішення юридичних конфліктів.
67. Сутність, природа і специфічні риси правового конфлікту, характеристика його структури.
68. Класифікації правових конфліктів, їх основні та специфічні функції.

69. Діалектичне співвідношення правового й юридичного конфлікту.
70. “Чистий”, змішаний, латентний, “помилковий” та імітований правовий конфлікт.
71. Статуси і функціональні “ролі” опонентів у конфлікті правовідносин.
72. Суб’єктивні конфліктні настанови учасників юридичного протиборства; особливості їх ресурсів.
73. Специфіка динаміки юридичного конфлікту; фази розвитку подій та потенційні версії закінчення.
74. Конфліктні стереотипи серед різновидів правової поведінки; проблеми насильства в юридичному конфлікті.
75. Адміністративно-правовий конфлікт: сутність, причини, шляхи вирішення.
76. Державно-правові конфлікти в сучасній Україні: причини, наслідки, шляхи розв’язання.
77. Конфлікти в трудовому колективі: причини, шляхи попередження та розв’язання.
78. Цивільно-правовий конфлікт: сутність, причини, шляхи вирішення.
79. Кримінально-правовий конфлікт: сутність, причини, шляхи вирішення.
80. Кримінально-процесуальний конфлікт: сутність, причини, шляхи вирішення.
81. Міжнародно-правовий конфлікт: сутність, причини, шляхи вирішення.
82. Організаційно-управлінський конфлікт: сутність, причини, шляхи вирішення.
83. Структура управління конфліктною ситуацією.
84. Політичні форми регулювання конфліктів (переговори, посередництво).
85. Юридичні форми управління конфліктами (адміністрування, арбітраж, судовий розгляд).
86. Методи управління конфліктом.
87. Функції і стратегії ведення переговорів.
88. Вибори як керований політичний конфлікт.
89. Арбітраж як форма регулювання конфлікту.
90. Суть і принципи посередництва в конфлікті.

## **Розділ 6. Методики активізації процесу навчання**

При застосуванні кредитно-модульної системи організації навчання з дисципліни «Конфліктологія» для активізації навчального процесу передбачаються наступні методи і засоби:

1. Проведення проблемних лекцій, які розкривають основні сучасні тенденції розвитку науки «Конфліктологія» з використанням мультимедійних презентацій.

2. Організація на практичних заняттях дискусій, роботи в малих групах на базі кейс-методу.

3. Підготовка групою студентів презентації з актуального проблемного питання, що демонструє їх точку зору на шляхи його вирішення.

4. Стимулювання науково-дослідної роботи студентів шляхом підготовки рефератів та залучення їх до участі у науково-практичних конференціях.

## Розділ 7. Система поточного та підсумкового контролю знань студентів

Таблиця 6. Шкала оцінювання знань студентів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Конфліктологія»

<b>Сума балів за всі види навчальної діяльності</b>	<b>Оцінка за шкалою ECTS</b>	<b>Оцінка за національною шкалою</b>
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

**Таблиця 7.1 РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЩО ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ  
ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ  
«КОНФЛІКТОЛОГІЯ»**

№ з/п	Форма контролю за видами навчальної активності	Кількість балів за одним оцінювання	Алгоритм розрахунку балів
1	Усна відповідь на семінарських заняттях, 15 занять	1-3	«5» – 3 бали; «4» – 2 бали; «3» – 1 бал 10 занять x 3 бали = 30 балів
2	Змістовне доповнення	1	1 бал за одне доповнення 2 заняття x 1 бал = 2 бали
3	Тестування	1	Поточне тестування 3 заняття x 1 бал = 3 бали
4	Виконання самостійної роботи: реферат	2-6	Підготовка реферату із презентацією – 6 балів, без захисту – 2 бали 2 реферати x 6 балів = 12 балів
	захист письмової домашньої роботи	0,5-2	від 0,5 до 2 балів (відповідно до завдань із кожної теми) 4 роботи x 2 бала = 8
5	Виступ із доповіддю з питань для самостійного вивчення теми	0,5-2	Від 0,5 до 2 балів (відповідно до питань для самостійного вивчення) 4 виступи x 2 бала = 8 балів
6	Захист індивідуальних завдань під час індивідуально-консультаційної роботи	0,5-2	Від 0,5 до 2 балів (відповідно до питань для самостійного вивчення) 4 завдання x 2 бали = 8 балів
7	Присутність на лекції	1	9 лекцій x 1 бал = 9 балів
8	Поточна модульна робота: модуль 1	6-10	Рівень Е, – 6,0 – 6,3 бали; рівень D – 6,4 – 7,3 бали; рівень С – 7,4 – 8,1 балів рівень В – 8,2 – 8,9 балів; рівень А – 9-10 балів
	модуль 2	6-10	Рівень Е – 6,0 – 6,3 бали; рівень D – 6,4 – 7,3 бали; рівень С – 7,4 – 8,1 балів рівень В – 8,2 – 8,9 балів; рівень А – 9-10 балів
<b>Разом</b>			<b>100</b>

**Таблиця 7.2. СИСТЕМА НАРАХУВАННЯ ДОДАТКОВИХ БАЛІВ ЗА ВИДАМИ РОБІТ З ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КОНФЛІКТОЛОГІЯ»**

<b>Форма роботи</b>	<b>Вид роботи</b>	<b>Бали</b>
1.Навчальна	1.Участь в предметних олімпіадах: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних.	4
	2.Участь в конкурсах на кращого знавця дисципліни: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних.	4
	3.Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань підвищеної складності.	4
	4.Інші.	<b>3</b>
2.Науково-дослідна	1.Участь в наукових гуртках.	4
	2.Участь у наукових семінарах	3
	3.Участь в конкурсах студентських робіт: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних.	3
	4.Участь в наукових студентських конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних.	3
	5.Інші.	2
Разом:		30

**Розділ 8. Програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу з навчальної дисципліни «КОНФЛІКТОЛОГІЯ»**

1. Мультимедійне супроводження лекцій, підготовлене у програмі Microsoft PowerPoint
2. Тестові завдання, розміщені у системі Open Test
3. Методичні матеріали з дисципліни в середовищі текстового редактора Word пакета програмних продуктів Microsoft Office:

## Розділ 9. Інформаційно-методичне забезпечення.

### 9.1. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ

#### Нормативно-правові акти

1. Конституція України. Основний Закон. – Полтава: Видавництво “Полтава”, 1996. – 44 с.
2. Про внесення змін і доповнень, що стосуються розгляду індивідуальних трудових спорів, до кодексу законів про працю Української РСР та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів. Закон України від 18 лютого 1992 року, № 2134-XII. // Закони України. Верховна Рада України. Інститут законодавства. – К.: Інститут законодавства, 1996. – Т. 3. – С. 57 –65.
3. Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів). Закон України від 3 березня 1998 року, № 137/98-ВР. // Закони України. Верховна Рада України. Інститут законодавства. – К.: Інститут законодавства, 1999. – Т. 15. – С. 332 – 343.

#### Література

##### Основна:

4. Алиев Х.М. Защита от стресса. Как сохранить и реализовать себя в современных условиях. – М.: “Мартин”, “Полина”, 1996. – 240 с.
5. Анцупов А.Я., Малишев А.А. Введение в конфликтологию. – К.: МАУП, 1996. – 104 с. \*
6. Бандурка А.М., Друзь В.А. Конфликтология: Учеб. пособие для вузов. – Харьков: Ун-т внут. дел, 1997. – 353 с. \*
7. Букалов А.В., Бойко А.Г. Соционика: тайна человеческих отношений и биоэнергетика. – К.: Редакция газеты “Соборна Україна”, 1992. – 80 с.
8. Гришина Н.В. Психология конфликта. – СПб.: Питер, 2000. – 464 с.\*
9. Громова О.Н. Конфликтология. Курс лекций. – М.: Тандем ЭКМОС, 2000. – 320 с.
10. Гуленко В.В., Молодцов А.В. Соционика для руководителя. Кн. I. Введение в соционику. – К.: МЗУУП, 1993. – 128 с.
11. Дворецкая Г.В., Махнарылов В.П. Социология труда. – К.: Вища шк., 1990. – 352 с.
12. Дикарева А.А., Мирская М.И. Социология труда. – М.:Высшая школа, 1989. – 304 с.
13. Здравомыслов А.Г. Социология конфликта: Учеб. пособие. – М.: Аспект Пресс, 1996. – 317 с.\*

14. Зигерт В., Ланг Л. Руководить без конфликтов. – М.: Экономика, 1990. – 335с.
15. Ишмуратов А.Т. Конфлікт і згода. – К.: Наукова думка, 1996. – 191 с. \*
16. Корен Леонард, Гудман Питер. Искусство торговаться или все о переговорах. – Минск: СП “Эф-Эй-Би”, 1995. – 160 с.
17. Корнелиус Х., Фейр Ш. Выиграть может каждый. Как разрешать конфликты. – М.: Стрингер, 1992. – 216 с.
18. Мастенбрук У. Управление конфликтными ситуациями и развитие организации. – М.: ИНФРА-М, 1996. – 256 с.
19. Молодцов А.В. Практикум по прикладной соционике. Ч.1. Основные понятия соционики. Методы анализа личности. – К.: Межрегиональный заочный университет управления персоналом, 1992. – 99 с.
20. Молодцов А.В., Хохель С.О. Практикум по прикладной соционике. – 2-е изд. – К.: МАУП, 1994. – 204 с.
21. Основы конфликтологии: Учеб. пособие. /Дмитриев А.В. и др. – М.: Юристъ, 1997. – 200 с. \*
22. Скотт Джини Грехем. Конфликты: пути их преодоления. – К.: Внешторгиздат, 1991. – 192 с. \*
23. Скотт Джини Грехем. Описание пути к успеху в бизнесе. Сила ума. – К.: Внешторгиздат, 1991. – 199 с.
24. Слинко О.Б. Ключ к сердцу – соционика. – К.: Фирма “Доверие”, 1991. – 67 с.

### **Додаткова**

25. Андреевкова Н.В., Воронченкова Г.А. Развитие трудовых конфликтов в России в период перехода к рыночной экономике // Социс. – 1993. – № 8. – С. 24 – 31.
26. Бондаренко А. Конфликт //Office. – 1996. – Август/Сентябрь. – С. 28 – 29.
27. Борманн Д. и др. Менеджмент: предпринимательская деятельность в рыночной экономике // Борманн Д., Воротила Л., Федерманн Р. – Hamburg: S+W Steuer- und Wirtschaftsverlag, 1992. – 906 с.
28. Бородкин Ф.М., Коряк Н.М. Внимание: конфликт! – Новосибирск: Наука. Сибирское отделение, 1989. – 190 с.
29. Буженина К. Надо ли по пустякам “бить посуду” или как вести себя в конфликтной ситуации // Бизнес для всех. – 1999. – № 6. – С. 19.
30. Ваниорек Л. Ваниорек В. Моббинг: когда работа становится адом. – Москва: Интерэксперт, 1996. – 168 с.
31. Виханский О.С., Наумов А.И. Менеджмент: Учебник. – М.: Гардарики, 1998. – 528 с. (Разд. 9.4. Управление конфликтами).



32. Гришина Н.В. Я и другие: общение в трудовом коллективе. – Л.: Лениздат, 1990. – 174 с.
33. Данакин Н.С., Дяченко Л.Я. Технология разрешения социальных конфликтов. // Социс. – 1993. – № 9. – С. 103 – 112.
34. Дорнье А. Урегулирование конфликта // Офис. – 1996. – Октябрь. – С. 8 – 9.
35. Дорошева М.В. 20 конфликтных ситуаций и 40 способов их разрешения // Управление персоналом. – 1997. – № 12. – С. 38 – 43.
36. Дружинина Е. “Экспресс-методика” по изучению социально-психологического климата в трудовом коллективе. // Персонал. – 1997. – № 1. – С. 36 – 41.
37. Евдокимова И. Конфликты легитимности // Бизнес-информ. – 1997. – № 3. – С. 10 – 16.
38. Зайцев А.К. Социально – трудовой конфликт – это норма // Социс. – 1993. – № 8. – С. 21 – 23.
39. Здравомыслов А.Г. Фундаментальные проблемы социологии конфликта и динамика массового сознания // Социс. – 1993. – № 8. – С. 12 – 21.
40. Зернин Д.П. Политический конфликт и оппозиция // Социально-политический журнал. – 1998. – № 5. – С. 89 – 107.
41. Золян С. Проблема и конфликт: (Опыт логико – семантического анализа) // ПОЛИС. – 1996. – № 4. – С. 96 – 105.
42. Извекова О. Антистрессовый запас человека // АиФ. – 1999. – № 2. – С. 13.
43. Казаков В.Г., Кондратьева Л.Л. Психология. – М.: Высшая школа, 1989. – 383с.
44. Кашницкий С. Кем быть? // Охрана труда.... – 1991. – № 9. – С. 42 – 47.
45. Кашницкий С. Наука быть собой. // Охрана труда и социальное страхование. – 1989. – № 8. – С. 28 – 31.
46. Кашницкий С. Реанимация Гименя. // Охрана труда.... – 1991. – № 2. – С. 38 – 41.
47. Кашницкий С. Азбука судьбы. // Охрана труда.... – 1990. – № 2. – С. 22 – 24.
48. Кашницкий С. Азы “кибернетики отношений”. // Охрана труда.... – 1991. – N 4. -С. 35-39.
49. Кашницкий С. Взаимотерапия – медицина будущего, доступная нам уже сегодня. // Охрана труда.... – 1991. – № 1. – С. 28 – 32.
50. Кашницкий С. Не увольняйте конфликтера. // Охрана труда.... – 1991. – № 10. – С. 44 – 47.
51. Кашницкий С. Отчего так много несчастливых семей. // Охрана труда.... – 1991. – № 5. – С. 39 – 44.
52. Кашницкий С. Что такое ТИМ. // Охрана труда.... – 1991. – № 3. – С. 28 – 39.

53. Коломінський Н., Бондарчук О. Стиль поведінки керівника в конфліктній ситуації: діагностування та шляхи оптимізації // Освіта і управління. – 1998. – Т. 2. – № 1. – С. 92 – 95.
54. Краткий психологический словарь. – М.: ИПЛ, 1985. – 437 с.
55. Краткий словарь по социологии. – М.: Политиздат, 1988. – 479 с.
56. Кривицька О. Як запобігти міжетнічним конфліктам // Віче. – 1998. – № 12. – С. 45 – 53.
57. Крихкий Е.В. Восприятие конфликта как индикатор межэтнической напряженности (на примере Северной Осетии) // Социс. – 1996. – № 9. – С. 116 – 121.
58. Крутецкий В.А. Психология. – М.: Просвещение, 1990. – 352 с.
59. Линчевский Э.Э. Социальная психология торговли. – М.: Экономика, 1985. – 216 с.
60. Лисенкова Л.Ф. Психология торговли и профессиональная этика. – М.: Экономика, 1985. – 152 с.
61. Лукашевич Н.П. Социология воспитания: Краткий курс лекций. – К.: МАУП, 1996. – 180 с.
62. Маркович Д. Социология труда. – М.: Прогресс, 1988. – 627 с.
63. Маскон М., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента. – М.: Дело, 1992. – 702 с.
64. Мегідь В., Овчаров А. Тест для визначення особистості: Школа соціоніки // Радянська жінка. – 1991. – № 3. – С. 23.
65. Общая психология. Под ред. В.В. Богословского. – М.: Просвещение, 1983. – 352 с.
66. Основы управления персоналом: Учеб. пособие для вузов /Генкин Б.М. и др. – М.: Высшая школа, 1996. – 383 с. (Разделы 14.5; 14.6; 14.7).
67. П'ять способів урегулювання конфліктів // Світ. – 1998. – № 12. – С. 8.
68. Паркинсон Дж. Р. Люди сделают так, как захотите вы. – М.: Новости, 1993. – 160 с.
69. Петров Н.Н. Аутогенная тренировка для Вас. – М.: Центр психологии и психотерапии при АН СССР, 1990. – 32 с.
70. Прикладная конфликтология: Хрестоматия /Сост. Сельченко К.В. – Минск: Харвест, 1999. – 624 с.
71. Продавец и покупатель: психология отношений. – М.: Знание, 1981. – 64 с.
72. Психология менеджмента. Практические тесты руководителя. /Под ред. Крымской Л.А. – Запорожье: Аурум, 1993. – 64 с.
73. Психология труда. /Й. Даниел, И. Пикала и др. Под ред. проф. Платонова К.К. – М.: Профиздат, 1989. – 216 с.

74. Психология. Словарь /Под общ. ред. А.В. Петровского, М.Г. Ярошевского. – М.: Политиздат, 1990. – 494 с.
75. Рабочая книга социолога /М.Н. Руткевич и др. – М.: Наука, (1976), 1983. – 477 с.
76. Рейнуотер Дж. Это в Ваших силах. – М.: Прогресс, 1992. – 240 с. (Глава 7. Медитация. Суицид).
77. Рутман Э.М. Надо ли убегать от стресса? – М: Физкультура и спорт, 1990. – 128 с. (Разделы: Стресс. Релаксация.).
78. Сацков Н.Я. Методы и приемы деятельности менеджеров и бизнесменов. – Белая Церковь, 1994. – 399 с.
79. Сацков Н.Я. Практический менеджмент. Методы и приемы деятельности руководителя. – Д.: Сталкер-S., 1998. – 448 с. (Глава 11. Конфликты и их разрешение).
80. Современная западная социология: Словарь. – М.: Политиздат, 1990. – 432 с.
81. Социальная психология и этика делового общения: Учебное пособие. /Под ред. В.Н. Лавриненко. – М.: ЮНИТИ, 1995. – 99 с. (Раздел. Стиль руководства. Конфликты и пути их разрешения. – С. 82 – 99).
82. Социальная психология. /Под ред. Г.П. Предвечного и Ю.А. Шерковина. – М.: Политиздат, 1985. – 319 с.
83. Социальные отклонения /Кудрявцев В.Н. и др. – М.: Юрид. лит., 1989. – 368 с.
84. Социологический справочник /Под. ред. В.И. Воловича. – К.: Политиздат Украины, 1990. – 382 с.
85. Социология /Г.В. Осипов и др. – М.: Мысль, 1990. – 446 с.
86. Социология труда /В.П. Махнарылов, Г.В. Дворецкая и др. – К.: Техніка, 1981. – 240 с.
87. Социология труда. \Под ред. Н.А. Сероштана. – Х.: Основа при ХГУ, 1990. – 216 с.
88. Социология: Словарь – справочник: [В 2-х т.] Отв. ред. Г.В.Осипов. – М.: Наука, 1990. – Т. 1. – 203 с., Т. 2. – 231с.
89. Теоретическая и прикладная социальная психология /Уледов А.К. и др. – М.: Мысль, 1988. – 333 с.
90. Тигранян Р.А. Стресс и его значение для организма. – М.: Наука, 1988. – 176 с.
91. Устинова М.Я., Матвеева А. Разрешение конфликтов. Пособие по обучению методам анализа и разрешения конфликтов. – М.: Центр по изучению и урегулированию конфликтов Института этнологии и антропологии РАН, 1997. – 248 с.

92. Федотов В.В. Рациональная организация умственного труда. – М.: Экономика, 1987. – 108 с.
93. Фишер Р., Юри У. Путь к согласию, или переговоры без поражения. – М.: Наука, 1992. – 158 с.
94. Хьюсман Р., Хетфилд Д. Фактор справедливости. – М.: Знание, 1992. – 96 с.
95. Швальбе Б., Швальбе Х. Личность, карьера, успех. – М.: Прогресс, 1993. – 240 с. (Разделы 7.2. Стресс., 8.1. Релаксация и аутогенная тренировка. 11.5. Выявление конфликтных ситуаций и их разрешение).
96. Шевандрин Н.И. Конфликт // Социальная психология в образовании: Учеб. пособие. Ч. 1. Концептуальные и прикладные основы социальной психологии. – М.: ВЛАДОС, 1995. – С. 392 – 404.
97. Шейнов В.П. Конфликты в нашей жизни и их разрешение. – Минск: Амалфея, 1977. – 288 с.
98. Шепель В.М. Управленческая психология. – М.: Экономика, 1984. – 248 с.
99. Штольберг Р. Социология труда. – М.: Прогресс, 1988. – 248 с.

## **9.2.Перелік складових навчально-методичного комплексу навчальної дисципліни «КОНФЛІКТОЛОГІЯ»**

1. Навчальна програма
2. Робоча навчальна програма
5. Плани семінарських занять
8. Збірник ситуаційних завдань (кейси)
10. Завдання для самостійної роботи студентів та методичні рекомендації до їх виконання
13. Тести вхідного контролю знань студентів
- 15.4. Поточні модульні роботи
- 15.5. Пакети тестів для студентів денної та заочної форм навчання
- 16.1. Питання для підготовки до ПМК (заліку)
17. Тематика науково-дослідної роботи студентів